

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

HRVATSKI JEZIK

viša razina

ŠKOLSKI ESEJ

HRV A IK-2 D-S019

HRVA.19.HR.R.K2.08

6425

12

Hrvatski jezik

Školski esej

HRV A IK-2 D-S019

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite školski esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **160** minuta.

U ovome dijelu ispita napišite školski esej slijedeći priložene upute i smjernice za pisanje školskoga eseja.

Školski esej treba imati od **400** do **600** riječi.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Školski esej obvezatno napišite na list za školski esej.

Pišite čitko. Školski esej bodovat će se s nula (0) bodova ako je pisan velikim tiskanim slovima ili ako je nečitko napisan. Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 8 stranica, od toga 4 prazne.

HRV A IK-2 D-S019

99

Hrvatski jezik

Školski esej

Pozorno pročitajte navedeni tekst nakon kojega slijede upute i smjernice za pisanje školskoga eseja.

Marin Držić, *Dundo Maroje*

POMET: (...) Ma se je trijeba s bremenom akomodavat¹; trijeba je bit vjertuožu² tko hoće renjat³ na svijetu. Kralj je čovjek od ljudi, kad se umije vladat. Nije ga imat dinâr, er vidim mnoge s dinarmi potištene; nije ga bit doktor, er vidim mnoge te brigade⁴ fantastike⁵; nije ga bit junak s mačem u ruci, er su ti većeokrat ali ubijeni ali ih su pune tamnice; nije ga bit poeta ni komedije umjet činit, er tizijem svak ore i na svaki ga pijer⁶ hoće operat⁷, kao bastaha⁸, a umjesto zahvaljenja da mu reku: „Ne valja ništa, iždeni⁹!”, i da mu neprijatelji ostanu; nije ga bit mužik, er tizijeh druzi čine pjet kad veću volju plakat imaju.

Trijeba je bit pacijent¹⁰ i ugodit zlu bremenu, da se pak dobro brijeme uživa. Svakijem kami!¹¹ Maro mi prijeti, a ja mu se s baretom¹² u ruci klanjam; Tudešak me, moj idol, dviže s trpeze, s delicija! Srcem mučno idem – čijerom volentijero¹³. I tko k meni dođe: „Pomete, opravi mi”, – opravljam; „Pođ’ za mene”, – idem; konselj¹⁴ mi pita, – umijem mu ga dat; psuje me, – podnosim; ruga se mnom, – za dobro uzimljem. Ovaki ljudi renjaju. A merita¹⁵ moj profumani¹⁶ trbuh da mu vjerno služim. Sve sam ove galantarije za njega naučio, er me nigda ne izdava na dobru obroku; vazda je bio pripravljen, dispos¹⁷ ponijet.

¹s bremenom se akomodavat – prilagoditi se vremenu

²vjertuož – obdaren vrlinom, sposoban razumno i odlučno djelovati radi postizanja cilja svladavanjem fortune, čovjek nazbilj

³renjati – vladati

⁴brigata – družina

⁵fantastik – čudan, nastran, neobičan

⁶pijer – gozba, svadba

⁷operati – upotrijebiti

⁸bastah – nosač

⁹iždeniti – silom odagnati, otjerati

¹⁰pacijent – strpljiv

¹¹Svakijem kami! – sa svakim se snaći

¹²bareta – kapa

¹³čijerom volentijero – licem dobrohotnim, radosnim

¹⁴konselj – savjet

¹⁵meritati – zaslužiti

¹⁶profuman – namirisan

¹⁷dispos – spreman

Hrvatski jezik

Školski esej

Upute

Svoj školski esej oblikujte kao zaokruženu cjelinu s **uvodom**, **razradom** i **zaključkom**.

Pazite da Vaš školski esej bude **pravopisno** i **gramatički točan**.

Sve smjernice morate uvrstiti u svoj školski esej.

Redoslijed ponuđenih smjernica ne obvezuje Vas u oblikovanju školskoga eseja.

Smjernice za pisanje školskoga eseja

- Smjestite dramu *Dundo Maroje* u kontekst hrvatske književnosti.
- Predstavite temu, nositelje dramskih sukoba, mjesto i vrijeme radnje u drami *Dundo Maroje*. Objasnite ulogu *Prologa Dugoga Nosa*.
- Odredite temu Pometova monologa. Objasnite tko je, prema Pometovu mišljenju, *kralj od ljudi*. Prikažite lik Pometa Trpeze, njegovu životnu filozofiju i njegov odnos prema drugim likovima.
- Objasnite koje se Pometove osobine i danas smatraju poželjnima za društveni uspjeh. Obrazložite tko bi, prema Vašem mišljenju, mogao biti *kralj od ljudi*.
- Potkrijepite svoje tvrdnje citatima i/ili parafrazama iz polaznoga teksta te primjerima iz djela u cjelini.

HRV A IK-2 D-S019

00

Hrvatski jezik

Prazna stranica

HRV A IK-2 D-S019

99

Hrvatski jezik

Prazna stranica

HRV A IK-2 D-S019

99

Hrvatski jezik

Prazna stranica

HRV A IK-2 D-S019

99

